

Kaupunginhallitus	§ 9	25.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 2	01.02.2016

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen linjauksista ja itsehallintoaluejaon perusteista sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle annettava lausunto

531/00.01.00/2015

KH 25.01.2016 § 9

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamista sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrää ja aluejakoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoite on luoda edellytykset kolmen miljardin euron kustannussäästölle. Samoin tavoitteena on luoda edellytykset perustuslain sosiaalisia perusoikeuksia toteuttavien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen laadulle ja yhdenvertaiselle saatavuudelle sekä palvelujärjestelmän uudistuskyvylle.

Maahan muodostetaan maakuntajaon pohjalta 18 itsehallintoaluetta. Niille siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä koskeva vastuu. Alueista 15 järjestää yksin sosiaali- ja terveyspalvelut eli sote- palvelut. Kolme laissa säädettävää aluetta tukeutuu niin ikään laissa säädettävän työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palveluihin. Itsehallintoalueen arvioidessa taloudellisen tai muun kantokykynsä riittämättömäksi sote-palveluiden järjestämiseen se voi hakea valtioneuvostolta mahdollisuutta järjestää palvelut sopimalla niistä toisen itsehallintoalueen kanssa. Valtioneuvosto voi käynnistää tämän menettelyn laissa säädettyjen edellytysten täytyessä.

Suunnitelman mukaan uudet itsehallintoalueet aloittavat toimintansa vuoden 2019 alussa. Siirtymä- ja muutosvaiheen organisaatiot perustetaan vuonna 2017. Vuonna 2018 valmistellaan tehtävien siirto kunnilta ja kuntayhtymiltä itsehallintoalueille.

Hallituksen linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusvastuuta. Itsehallintoalueiden rahoittajaksi valmistellaan ensisijaisesti valtiota. Sen lisäksi selvitetään myös osittaiseen alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua.

Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköitä eli keskussairaaloita ja niihin liittyviä vaativan sosiaalipäivystyksen yksiköitä tulee 12. Muut nykyiset keskussairaalat jatkavat tätä suppeamman ympärivuorokautisen päivystyksen yksikköinä. Laajat sairaalat ja ensihoito tukevat niitä. Maan eri osissa on saatavilla ympärivuorokautisen päivystyksen palveluita ja muita erikoispalveluita.

Itsehallintoalueet ehdottavat alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä sosiaali- ja terveysministeriölle. Valtioneuvosto päättää alueiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ministeriön esittelystä. Itsehallintoalueet päättävät sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta. Sosiaali- ja terveysministeriö hallinnoi asiaa. Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät mm. kunnilta ja kuntayhtymiltä lausuntoa itsehallintoaluejaon perusteita koskevasta hallituksen linjauksista ja sote-uudistuksen suuntaviivoista. Lausunnot pyydetään sähköisen kyselyn vastauksina. Pidennetty lausuntoaika päättyy 9.2.2016.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat julkaisseet 7.12.2015 Sosiaali- ja terveydenhuollon muutos tehdään itsehallintoalueilla - oma-aloitteinen ja aktiivinen kehittäminen kannattaa -nimisen kirjeen. Kirjeen mukaan alueilla voidaan jatkaa ja on suositeltavaa tehdä oma-aloitteista sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallista kehittämistä ilman, että odotetaan valtioneuvoston järjestämän muutostuen käynnistymistä ja erityisesti itsehallintoalueen toimintaa käynnistävää väliaikaishallintoa. Väliaikaishallinnossakin olisi hyvä nojautua mahdollisimman pitkälti maakunnissa jo sovittuihin rakenteisiin. Tarvittavaa muutosvalmistelua ja toiminnallista kehittämistä on perusteltua tehdä aktiivisesti ja oma-aloitteisesti tulevilla itsehallintoalueilla eli maakunnissa. Tällöin voidaan ottaa parhaiten huomioon alueiden omat erityispiirteet.

Ministeriöitten mukaan alueilla voidaan sopia yhteistyössä tarvittavista yhteistyöelimistä ja organisaatioista. Organisaatioiden olisi hyvä olla keveitä ja helposti sulautettavissa uusiin itsehallintoalueisiin. Mikäli kehittämistyössä harkitaan perustettavan uusia kuntayhtymiä, on tällöin pidettävä niiden perustamiseen liittyvät hallintokustannukset mahdollisimman pieninä ja suunniteltava toteutus siten, että sote-kuntayhtymien toiminta voidaan sulauttaa 1.1.2019 alkaen uusien itsehallintoalueiden kanssa.

Kirjeessä suositellaan maakuntajaon pohjalta vuoden 2016 maaliskuuhuhtikuussa tulevilla itsehallintoalueilla pidettävän kuntien ja kuntayhtymien yhteiskokoukset tai neuvottelut, joissa suunnitellaan ja sovitaan siitä, miten alueella yhdessä tehdään toiminnallista kehittämistyötä sote-uudistukseen valmistautumiseksi ja sen tavoitteiden toteuttamiseksi. Kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja toimijoiden asiantuntemuksen on tärkeää olla mukana kokouksissa ja jatkotyössä.

Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan perustellen kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoaluee-

seen kunta katsoo kuuluvansa. Sen vuoksi kunnille osoitetun lausuntopyynnön kysymys nro 3 on kohdistettu valtuustoille. Muilta osin lausuntopyyntöön voi vastata muukin viranomaisen. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen laatimisessa. Hallituksen esityksestä pyydetään lausunnot keväällä 2016.

Kanta-Hämeen kuntien yhteistä lausuntoa valmisteltiin maakunnan Sote III -projektin projektiryhmässä. Lausunto hyväksyttiin projektin ohjausryhmän kokouksessa 8.12.2015. Kanta-Hämeen maakunnan kuntien ehdotetaan toteavan yhteisenä näkemyksenään, että Kanta-Häme muodostaa väestöltään, väestötieteellisiltä tekijöiltään, elinvoimaltaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiltaan vahvan itsehallintoalueen. Kanta-Hämeessä on vahva sosiaali- ja terveyspalvelujen infrastruktuuri. Maakunnan keskeinen sijainti ja koulutusjärjestelyt takaavat osaavan työvoiman saatavuuden. Maakunnassa on monia edistyksellisiä palveluratkaisuja.

Kaupungin lausunnoksi laadittu ehdotus on edellä tarkoitetun maakunnan kuntien yhteiseksi lausunnoksi laaditun ehdotuksen mukainen muuten paitsi maakuntaveron osalta. Kaupunki ei esitä maakuntaveron käyttöön ottamista vaan edellyttää, että itsehallintoalueiden rahoitus irrotetaan kuntien taloudesta ja että sote- rahoituksessa toteutetaan yksikanavainen järjestely.

Lausuntopyyntö on liitteenä. Kaupungin lausunnoksi laadittu ehdotus on liitteenä (ei jaeta). Muut asiakirjat ovat nähtävinä kokouksessa. (MP)

Lisätiedot: kaupunginjohtaja Sami Sulkko, puh. 050 5640 001, sami.sulkko@forssa.fi

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy kaupungin antavan sosiaali- ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle liitteenä olevan lausunnon.

Asian käsittely: Kaupunginjohtaja muutti 8. ja 9. kysymyksiin ehdottamia vastauksia niin, että 8. kysymyksen vastaus on kantaa ottamattomuuden sijasta kyllä ja että 9. kysymyksen vastaukseen lisätään toinen kappale. Vastaukset ovat muutoksin seuraavat:

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kaupunginhallitus	§ 9	25.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 2	01.02.2016

Kyllä X

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne

Nykyisellä pohjalla Kanta-Häme elinvoima- ja kantokykytekijöineen keske-
lä kasvavaa Suomea on luontainen ja vahva itsehallintoalue sekä sote-
palvelujen järjestämisalue ilman tässä tarkoitettua tukeutumistarvetta mui-
hin itsehallintoalueisiin.

Mikäli Päijät-Häme ja Kanta-Häme muodostaisivat kuitenkin yhteisen sote-
alueen, Forssan kaupunki pitää tarkoituksenmukaisempaan siinä tilantees-
sa selvittää kuulumista Pirkanmaan tai Varsinais-Suomen itsehallintoalu-
eseen. Perusteena tälle on, että toiminnallinen yhteys on paremmin Fors-
san kaupungin osalta saavutettavissa Pirkanmaan tai Varsinais-Suomen
kanssa kuin itsehallintoalueessa, joka käytännössä perustuisi Päijät-Hä-
meeseen.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan ehdotuksen
kokouksessa tehdyin muutoksin.

Kaupunginhallituksen valtuustolle hyväksyttäväksi ehdottama kau-
pungin lausunto on liitteenä.

KV § 2

Kaupunginhallitus: Valtuusto hyväksyy kaupungin antavan sosiaali-
ja terveysministeriölle ja valtiovarainministeriölle liitteenä olevan lau-
sunnan.

Päätös: Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen
ehdotuksen.

Otteen oikeaksi todistaa Forssassa 8.2.2016

Saija Helenius
toimistos sihteeri

Forssan kaupunki**Ote pöytäkirjasta**

Kaupunginhallitus	§ 9	25.01.2016
Kaupunginvaltuusto	§ 2	01.02.2016

VALITUSOSOITUS**Valituskielto**

Pöytäkirjan 2 §:n kohdalla tehdystä päätöksestä ei saa kuntalain 91 §:n mukaan tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.